

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1
กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด*

A MODEL FOR IMPROVING THE QUALITY OF LIFE OF MILITARY
SERVICE AT THE 1st INFANTRY BATTALION, 16th INFANTRY
REGIMENT, ROI ET PROVINCE

วิจักษณ์ ไหญ่เลิศ¹, พระครูชัยรัตน์², วิมลพร สุวรรณแสนทวี³
Wichak Yailoed¹, Phrakruchairattanakorn², Vimonporn Suwanseantawee³
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด^{1,2,3}
Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus^{1,2,3}
Email : Tom_wichak@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด กับปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นทหารกองประจำการกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 198 นาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test แบบ Independent และวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิต ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด 1) ด้านที่พักอาศัย ควรจัดฟูกนอนที่นุ่มสบายกว่านี้

มีพัฒน์มาถึง จัดหาตู้ เตียง ที่มีคุณภาพ และปรับปรุงพื้นที่บริเวณโรงนอน 2)ด้านอาหารและโภชนาการ ควรปรับปรุงรสชาติอาหาร ปริมาณที่เพียงพอ และอาหารควรมีความหลากหลายแปลกใหม่ ไม่ซ้ำซากจำเจ 3)ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน ของใช้ประจำตัว ควรจัดเครื่องแต่งกายทหารให้ตรงกับที่สำรวจ ควรแจกจ่ายตามวงรอบที่กองทัพกำหนด และควรมีนโยบายการนำที่นอนมาตากอาทิตย์ละ 1 ครั้ง 4)ด้านสุขภาพร่างกาย ควรจัดกิจกรรมให้มีการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องจัดหาอาหารทะเลตามอล แอลกอฮอล์ล้างแผล และสำลีให้เพียงพอ และควรเพิ่มเวลาในการออกกำลังกายให้มากขึ้น 5)ด้านสวัสดิการอื่นๆ ร้านค้าสวัสดิการ(PX) ควรมีความหลากหลายทางด้านสินค้าและมีของใช้ที่จำเป็นมากขึ้น ควรปรับปรุงความสะอาดของร้านอาหาร และการจ่ายเงินเบี้ยเลี้ยงพลทหารควรมีความตรงต่อเวลา 6)ด้านอุดมการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม ควรปลูกฝังให้ทุกคนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเองให้มากขึ้น และควรจัดอบรมด้านอุดมการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม อย่างน้อยเดือนละ 2-3 ครั้ง

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนา; คุณภาพชีวิต; ทหารกองประจำการ

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the Quality of life of Military Service at the 1st Infantry Battalion, 16th Infantry Regiment, Roi et province, 2) to compare the opinions on the Quality of life of Military Service at the 1st Infantry Battalion, 16th Infantry Regiment, Roi et province with personnel factors, and 3) to study the guidelines for improving quality of life of Military Service at the 1st Infantry Battalion, 16th Infantry Regiment, Roi et province. It was a quantitative research. The sample group used in this research was 198 of Military Service at the 1st Infantry Battalion, 16th Infantry Regiment, Roi et province. The instruments used for data collection was a questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, and t-test (Independent samples), and descriptive analysis of research data.

The results found that: 1. The Quality of life of Military Service at the 1st Infantry Battalion, 16th Infantry Regiment, Roi et province, overall and each aspect were at a high level. 2. Comparative results of the opinions on the Quality of life of Military Service at the 1st Infantry Battalion, 16th Infantry Regiment, Roi et province on age, educational levels, and different marital status whereas opinions on quality of life both overall and in each aspect were not different. 3. The results of the study on

guidelines for improving quality of life of Military Service at the 1st Infantry Battalion, 16th Infantry Regiment, Roi et province found that 3.1 Residential: should provide a more comfortable mattress, adequate fans, quality cabinets, beds, and renovate the resident area 3.2 Food and nutrition: food taste should be improved sufficient quantity including the variety of food 3.3 Clothing, personnel items: should be matched to the survey, distributed along with the Army specified, including guidelines on cleaning and drying the mattress once a week 3.4 Health: activities should be organized to provide continuous exercise, provided enough medicine, alcohol, cotton, together with adding more time to exercise 3.5 Other welfares: Post Exchange (PX) should be a variety of products especially, necessary supplies, canteen improvement, and paying allowance on time 3.6 Ideology, morality and ethics: should be develop more responsibility for their own duties and organize ideological training morality and ethics at least 2–3 times a month.

Keywords : A Model for Improving; Quality of Life; Military Service

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 52 ได้กำหนดนโยบายแห่งรัฐเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติว่า “รัฐ ต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราชความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ” และมาตรา 50 ได้กำหนดว่า “บุคคลมีหน้าที่ป้องกันประเทศ รับราชการทหาร ตามที่กฎหมายกำหนด” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560) ดังนั้นการเกณฑ์ไพร่พลที่มีร่างกายแข็งแรงเข้ามารับใช้ชาติ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช 2497 ซึ่งกำหนดหน้าที่ของชนชาวไทยมีหน้าที่ป้องกันประเทศ โดยการเข้ารับราชการทหาร ซึ่งกำหนดให้ชายไทยที่มีอายุ 21 ปีบริบูรณ์ จะต้องเข้ารับการตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการ หรือที่เรียกว่า “การเกณฑ์ทหาร” นั้นเอง (พงษ์ศักดิ์ บัวศรี, 2556)

ทหารกองประจำการ (ทหารเกณฑ์) ถือเป็นกำลังพลส่วนใหญ่ที่เป็นกำลังหลักในกองทัพ เมื่อบุคคลที่ตรวจเลือกเข้ามาเพื่อเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการแล้ว ต้องมีการปรับตัว ทักษะคติ และการดำเนินชีวิต ให้เข้ากับระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ข้อบังคับของทหารซึ่งแตกต่างจากการใช้ชีวิตขณะเป็นพลเรือน (วรรณภา พัวเวส, 2558) กองทัพบกจึงมีนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการให้มีความเป็นอยู่อย่างสมฐานะ มีเกียรติและศักดิ์ศรี (กองทัพบก, 2563) กองพันทหารราบที่ 1

กรมทหารราบที่ 16 ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงกองทัพบก ได้เล็งเห็นความสำคัญของทหารกองประจำการ จึงต้องปรับปรุงคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในหน่วยของตนให้ได้ตามนโยบายของกองทัพบก ต้องการ แต่จากการที่ผู้วิจัยรับราชการอยู่ในกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 ได้พบเห็น สภาพความเป็นจริงของทหารกองประจำการมาโดยตลอด ซึ่งได้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ ของทหารกองประจำการให้ดีขึ้นตามสภาพความเป็นไปของหน่วยตลอดมา แต่จากการดำเนินการ พัฒนาคุณภาพชีวิตยังคงพบปัญหาเกี่ยวกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ในค่ายของทหารกองประจำการกล่าวคือ อาคารโรงนอนที่ยังคงคับแคบ ตู้ เตียงชำระอาหารมีปริมาณที่ไม่เพียงพอ ขาดความหลากหลาย ซึ่ง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่หรือคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ และมีผลต่อการ ปฏิบัติงานของทหารกองประจำการในที่สุด

การพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการดังกล่าว อาจนับได้ว่ายังไม่ประสบผลสมบูรณ์ ตามเป้าประสงค์ ทั้งนี้การพัฒนาคุณภาพชีวิตนั้นเป็นภารกิจที่ดำเนินไปได้อย่างยากลำบาก มีปัญหา และอุปสรรคมาก เนื่องจากจำนวน ขนาดหน่วย กำลังพล งบประมาณ สภาพแวดล้อมที่แตกต่าง รวมถึงภาวะที่ไม่มีตัวตน เช่น ขวัญ กำลังใจ แรงกระตุ้น การชักจูง ความสนใจและการเรียนรู้ แนวทางการปฏิบัติที่แตกต่างตามสภาพ ย่อมมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการจึง จำเป็นต้องหารูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เพื่อให้เป็น กลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ว่าจะต้องการปรับปรุงแก้ไขปัญหาในด้านใดบ้าง เพื่อจะนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ ให้ประสบ ผลสำเร็จสมบูรณ์อย่างเป็นรูปธรรม อันจะเป็นการบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทัพบกที่ต้องการ ในการพัฒนา คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด กับปัจจัยส่วนบุคคล

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ทำให้ทราบระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งจะช่วยให้กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 สามารถนำไปใช้เป็นนโยบายในการพัฒนาทหารกองประจำการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นไปตามเกณฑ์ที่กองทัพบกกำหนดและสามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นขั้นตอน

3.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรสต่างกัน เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาต่อไป

3.3 ทำให้ทราบแนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด

3.4 ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับกองทัพบกนำไปใช้ในการปรับปรุงการพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ให้ประสบผลสำเร็จสมบูรณ์อย่างเป็นรูปธรรม และบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทัพบกที่ต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ประชากรได้แก่ ทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 391 นาย (กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16, 2564) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน 198 นาย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน (Taro Yamane) (ยุทท ไกยวรรณ และกุสุมา ผลาพรหม, 2553) และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) แบบสอบถามรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 3) แบบสอบถามปลายเปิดมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.97 โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test แบบ Independent

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน

คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านที่พักอาศัย	4.15	0.65	มาก	1
2. ด้านอาหารและโภชนาการ	4.06	0.75	มาก	5
3. ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน ของใช้ประจำตัว	4.02	0.74	มาก	6
4. ด้านสุขภาพร่างกาย	4.12	0.67	มาก	2
5. ด้านสวัสดิการอื่น ๆ	4.11	0.69	มาก	4
6. ด้านอุดมการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม	4.11	0.76	มาก	3
รวม	4.10	0.64	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่าคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านที่พักอาศัย ($\bar{X} = 4.15, S.D. = 0.65$) ด้านสุขภาพร่างกาย ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.67$) ด้านอุดมการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 4.11, S.D. = 0.76$) ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.11, S.D. = 0.69$) ด้านอาหารและโภชนาการ ($\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.75$) และด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน ของใช้ประจำตัว ($\bar{X} = 4.02, S.D. = 0.74$) ตามลำดับ

5.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิต ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) ด้านที่พักอาศัย ควรจัดพูกนอนที่นุ่มสบายกว่านี้ มีพัดลมทั่วถึง จัดหาตู้ เตียง ที่มีคุณภาพ และปรับปรุงพื้นที่บริเวณโรงนอน 2) ด้านอาหารและโภชนาการ ควรปรับปรุงรสชาติอาหาร ปริมาณที่เพียงพอ และอาหารควรมีความหลากหลายแปลกใหม่

ไม่ซ้ำซากจำเจ 3)ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน ของใช้ประจำตัว ควรจัดเครื่องแต่งกายทหารให้ตรงกับที่สำรวจ ควรแจกจ่ายตามวงรอบที่กองทัพบกกำหนด และควรมีนโยบายการนำที่นอนมาตากอาทิตย 1 ครั้ง 4)ด้านสุขภาพร่างกาย ควรจัดกิจกรรมให้มีการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง จัดหาอาหารา เซตามอล แอลกอฮอล์ล้างแผล และสำลีให้เพียงพอ และควรเพิ่มเวลาในการออกกำลังกายให้มากขึ้น 5)ด้านสวัสดิการอื่นๆ ร้านค้าสวัสดิการ(PX) ควรมีความหลากหลายทางด้านสินค้า และมีของใช้ที่จำเป็น มากขึ้น ควรปรับปรุงความสะอาดของร้านอาหาร และการจ่ายเงินเบี้ยเลี้ยงพลทหารควรมีความตรงต่อ เวลา 3.6 ด้านอุดมการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม ควรปลูกฝังให้ทุกคนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของ ตนเองให้มากขึ้น และควรจัดอบรมด้านอุดมการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม อย่างน้อยเดือนละ 2-3 ครั้ง

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ดได้ให้ความสำคัญต่อนโยบายของกองทัพกโดยได้ปฏิบัติตาม นโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการอย่างต่อเนื่องทุกปี ด้วยการดูแลเอาใจใส่ ทหารกองประจำการในทุกรายละเอียด โดยเฉพาะเรื่องสิทธิและสวัสดิการ และความเป็นอยู่ การดูแล อาหารในแต่ละมื้อให้เป็นไปตามหลักโภชนาการ เพื่อเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรงมีความพร้อมสำหรับ รับการฝึกและการพัฒนาสมรรถภาพร่างกาย รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ตลอดจนการดูแล ทางด้านสุขภาพ การศึกษา สำหรับทหารใหม่ที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถสมัครเรียนในระบบการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) และการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อให้ทหารกอง ประจำการมีความรู้ในสายวิชาชีพเพียงพอที่จะนำไปประกอบอาชีพภายหลังปลดจากกองประจำการ รวมถึงมีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กันไปด้วยอย่างต่อเนื่องส่วนสิทธิต่างๆ ตามระเบียบ ของทางราชการที่ทหารกองประจำการจะได้รับ อาทิ เบี้ยเลี้ยงเงินเดือนเครื่องแต่งกายการรักษาพยาบาล และได้รับการคุ้มครองจากกรมธรรม์ประกันชีวิต ที่กองทัพกจัดทำประกันชีวิตให้เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ จันทน์ปภา วิเศษโหวหาร (2552) ที่กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาวะการณ์ของบุคคลที่ มีชีวิตที่มีความสุข ทั้งทางกาย ทางอารมณ์ ทางสังคม ทางจิตวิญญาณ โดยมีสภาพการณ์คือ อยู่ดีหรือ ี่ดี ี่ดี และอีกส่วนหนึ่งระบบสังคมจำเป็นต้องเอื้ออำนวยให้เกิดการดำรงชีวิตและสุขภาพที่ ดีของคนในสังคมนั้นๆและสอดคล้องกับแนวคิดของ อมร นนทสุต (2556) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของ คุณภาพชีวิตว่า จะต้องประกอบด้วยอาหารและโภชนาการที่เหมาะสม เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยที่ เหมาะสม การดูแลอย่างง่ายสำหรับสุขภาพกายและจิต การรักษาพื้นฐานการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินการบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการประกอบอาชีพ อย่างยุติธรรมรวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตันติกร ทิพย์จุฑา (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนา คุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดศูนย์การทหารปืนใหญ่จังหวัดลพบุรีผลการวิจัยพบว่า

1) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี พบว่า คุณภาพชีวิตทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านที่พักอาศัย ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน ของใช้ประจำตัว ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการ และด้านอุดมการณ์คุณธรรมและจริยธรรม ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

6.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิต ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับการดูแลเอาใจใส่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ในด้านปัจจัยสี่ที่เป็นความต้องการพื้นฐานและสวัสดิการด้านอื่นๆ และเพิ่มเติมให้ทหารกองประจำการ มีความรู้ในสายวิชาชีพอย่างเพียงพอ ที่จะนำไปประกอบอาชีพได้ภายหลังปลดประจำการ ในขณะที่ปลดประจำการก็ ให้ได้รับการบริการและสวัสดิการที่จำเป็นอย่างเหมาะสมเพียงพอ จึงส่งผลให้ทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพงศ์ ทองขจร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของนายทหารชั้นประทวน สังกัดกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ ผลการเปรียบเทียบ คุณภาพชีวิตการทำงานของนายทหารชั้นประทวน สังกัดกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของนายทหารชั้นประทวน สังกัดกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณ์ฐพล ไกรवास (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน กองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน กองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ พบว่า นายทหารชั้นประทวนที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน ของใช้ประจำตัว ในระดับต่ำที่สุด เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับมีจำกัด ควรปรับเปลี่ยนนโยบายในเรื่องงบประมาณ กองทัพบกควรมีการเพิ่มงบประมาณและแจกจ่ายสิ่งของใช้ประจำตัว สำหรับทหารกองประจำการปีละ 2 ครั้ง และมีการตรวจสอบควบคุมคุณภาพสิ่งของให้ทั่วถึง ให้ได้รับสิ่งของที่มีคุณภาพเหมาะสมกับราคา

7.1.2 ผลการศึกษาพบว่า ที่รีดผ้าและอุปกรณ์ใช้งานไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้นจึงควรมีนโยบายการปรับปรุงในเรื่องการจัดให้มีอุปกรณ์ สถานที่ใช้สำหรับซักรีดเสื้อผ้า

แก่ทหารกองประจำการ จัดหาเครื่องซักผ้า รีดผ้าและเจ้าหน้าที่เพื่อบริการเป็นส่วนร่วมโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดในราคาต้นทุน

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 ด้านที่พักอาศัย กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ควรจัดให้มีห้องพักผ่อนและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารโรงทหาร อาทิ โทรทัศน์ เครื่องเสียง คราวโอเกะ หนังสือพิมพ์และหนังสืออื่นๆ เพื่อให้ความรู้และความบันเทิงแก่ทหารกองประจำการ

7.2.2 ด้านอาหารและโภชนาการ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ควรจัดให้จัดอาหารท้องถิ่นหรืออาหารพิเศษ อย่างน้อย 1 มื้อ ในแต่ละสัปดาห์ เพิ่มอาหารหวานหรือผลไม้ และอาหารต้องถูกหลักโภชนาการ สะอาด และปลอดภัย

7.2.3 ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน ของใช้ประจำตัว กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ควรจัดให้มีห้องรีดผ้าสำหรับทหารกองประจำการ ให้มีอากาศถ่ายเทมองเห็นง่าย เพื่อความปลอดภัย และจัดเตรียมที่รีดผ้าและอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งาน เพียงพอเหมาะสม

7.2.4 ด้านสุขภาพร่างกาย กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ควรทำการชี้แจงให้ทหารกองประจำการทราบถึงสิทธิประโยชน์ ที่ทหารกองประจำการจะได้รับในการรักษาพยาบาล และการได้รับการคุ้มครองจากกรมธรรม์ประกันชีวิต ที่กองทัพกจัดทำประกันชีวิตให้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

7.2.5 ด้านสวัสดิการอื่นๆ กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ควรดำเนินการจัดหาสินค้าที่จำเป็นในชีวิตประจำวันที่มีความหลากหลาย มีจำนวนมากขึ้น มีคุณภาพดี และราคาถูก

7.2.6 ด้านอุดมการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16 จังหวัดร้อยเอ็ด ควรจัดอนุศาสนาจารย์อบรมจิตใจทหาร นำประกอบพิธีทางศาสนา จัดให้มีการประชุมฟังการบรรยายอบรมจากอนุศาสนาจารย์เป็นครั้งคราว และหัวหน้าหน่วยควรเอาใจใส่ควบคุมการอบรมด้วยตนเอง หรือไปตรวจขณะทหารรับการอบรมเป็นครั้งคราว เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านการปลูกฝังอุดมการณ์ทหารด้านการพัฒนาคุณธรรม ตามนโยบายการปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทหาร ด้านการพัฒนาคุณธรรมของกองทัพ

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

7.3.1 ควรทำการศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพผลการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการในหน่วยทหารของกองทัพก เพื่อนำผลข้อมูลมาทำการพัฒนาต่อไป ตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการของกองทัพก

7.3.2 ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในหน่วยทหารของกองทัพก

7.3.3 ควรมีการใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม หรือการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นต้น

8. บรรณานุกรม

กองทัพบก. (2563). คำสั่งที่ 678/2563 เรื่อง การตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพชีวิต กำลังพลและประสิทธิภาพหน่วยทหาร ทบ. รวมทั้งกำหนดแนวทางการตรวจสอบและ ประเมินผล ประจำปี 2564. กรุงเทพฯ : กองทัพบก.

กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16. (2563). การตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตกำลังพลและประสิทธิภาพหน่วยทหาร กองทัพบก ประจำปี 2563. ร้อยเอ็ด : กองพันทหาร ราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 16.

จันท์ปภา วิเศษโวหาร. (2552). คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานสตรีในนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

ณัฐพล ไกรवास. (2560). คุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน กองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ตันติกร ทิพย์จุฑา. (2563). การพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลทหารกองประจำการ สังกัดศูนย์การทหาร ปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 7(2). 135-136.

นพพงศ์ ทองขจร. (2559). คุณภาพชีวิตในการทำงานของนายทหารชั้นประทวน สังกัดกรมทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ฯ. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ยุทธ ไถยวรรณ และกุสุมา ผลาพรหม. (2553). พื้นฐานการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

รุ่งอรุณ ภาสวาสดีนันท์. (2558). โหด มั่น ฮา ช้าคือ “ทหารเกณฑ์”. กรุงเทพฯ : มติชน.

วรรณภา พัวเวส. (2558). กระบวนการเกณฑ์และฝึกอบรมทหารกองประจำการกองทัพอากาศที่มี ผลกระทบต่อสังคมไทย. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาและ การพัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). สารสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ : กลุ่มงานบรรณาธิการและเทคโนโลยีจัดการพิมพ์.

อมร นนทสุด. (2556). สหสวรรษใหม่กับความท้าทายใหม่ๆ ของนักสาธารณสุข. เชียงใหม่ : กระบวนวิชาสาธารณสุขมูลฐาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.